



L.dz. SOL-191/2009

Gliwice, dn. 10.12. 2009 r.

JM Rektor

Politechniki Śląskiej

Prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik

w miejscu

W związku z wprowadzeniem pod obrady Senatu Politechniki Śląskiej w dniu 14.12.2009 r. projektu Uchwały Nr XIV/118/09/10 w sprawie zasad stosowania 50% kosztów uzyskania przychodu do wynagrodzeń za prace będące przedmiotem prawa autorskiego, wykonywane w ramach stosunku pracy Prezydium Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej stwierdza, że proponowana uchwała wprowadza niekorzystne dla pracowników naszej Uczelni zapisy w stosunku do obecnie obowiązujących (Uchwała Nr XVIII/106/97/98 z dnia 27.04.1998 r.). Wejście w życie proponowanej Uchwały spowoduje spadek realnych płac pracowników Politechniki Śląskiej korzystających z praw autorskich w wyniku wzrostu płaconego przez nich podatku, przy czym Uczelnia nie uzyska żadnych dodatkowych korzyści. Między innymi z tych powodów Zakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Politechniki Śląskiej nie może odnieść się pozytywnie do proponowanych zmian w tym zakresie.

Jeżeli Senat Politechniki Śląskiej uzna za celowe podjęcie takiej uchwały to NSZZ „Solidarność”:

- nie widzi uzasadnienia do różnicowania procentowej wysokości 50% kosztów uzyskania przychodów dla nauczycieli akademickich Politechniki Śląskiej (§ 2 uchwały),
- uznaje za zasadne rozszerzenie § 5 p. 1 katalogu utworów objętych 50% kosztami uzyskania przychodu o: wynalazki, topografie układu scalonego, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, wzór zdobniczy, znak towarowy,
- uważa za wątpliwe prawnie rozstrzygnięcia dotyczące zasad obliczania kosztów uzyskania przychodu za czas urlopu i usprawiedliwionej nieobecności w pracy (§ 4 p.2),
- uważa, że jest sprzeczna wewnętrznie, ponieważ:
 - odbiera prawo do 50% kosztów uzyskania przychodu za okresy urlopów (§4 p.2), a równocześnie decyduje o przejęciu przez uczelnię praw autorskich do utworów i materiałów powstałych w wyniku twórczej działalności pracowników (§ 6). Dysponowanie tymi prawami przez uczelnię nie ma ograniczenia czasowego (§ 6), odbywa się także m. in. podczas urlopów. Zatem jest spełniony ustawowy i wystarczający warunek (rozporządzania prawami do utworów) do korzystania przez twórców z normy 50% kosztów uzyskania przychodów,
 - nakłada na pracownika obowiązek archiwizacji utworów działalności twórczej w postaci papierowej lub elektronicznej, na pracodawcę (kierownika jednostki) ich

przechowywanie (§ 5 p. 2), nie określa natomiast kto ma je okazywać „na wezwanie właściwego urzędu skarbowego” (§ 5 p. 4). Ponieważ obowiązek rozliczenia się z urzędem skarbowym ciąży na podatniku tj. pracowniku to zapisy § 5 p. 2 - 4 w takim brzmieniu są niespójne. Ponadto ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych (jt. Dz. U. R. 2006, Nr 90, poz. 631 ze zm.) określa, że przedmiotem prawa autorskiego jest *każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia* (utwór), stąd można kwestionować przyjętą podstawę wynikającą z zapisów § 5 p. 2 – 4 uchwały, że w ewidencji musi pozostać ślad materialny, dokumentujący sam utwór – jedynie co można wymagać, to pozostawienie śladu ustalenia utworu.

- zwraca uwagę, że:

- nie określa terminu od którego będą wykonywane jej postanowienia,
- odpowiedzialność za ewentualne a prawdopodobne nieprawidłowości w interpretacji aktów prawnych konstytutywnych, związane z kosztami uzyskania przychodu przenosi na Senat Politechniki Śląskiej.

Z poważaniem

Wiceprzewodniczący
Zakładowej Organizacji Związkowej
NSZZ "Solidarność" Politechniki Śląskiej


mgr inż. Henryk Jakubiec

Załączniki:

- Uwagi szczegółowe do projektu Uchwały Nr XIV/118/09/10

Uwagi szczegółowe do projektu Uchwały Nr XIV/118/09/10

dot. § 1 p. 2 oraz § 5 p. 2 do 4.

Zapis § 1 p. 2 w brzmieniu „podstawą stosowania 50 % kosztów uzyskania przychodów jest udokumentowany zbiór prac – utworów chronionych prawem autorskim...” jest niezgodny z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawach autorskich i prawach pokrewnych (jt. Dz. U. R. 2006, Nr 90, poz. 631 ze zm.) i nie może być przedmiotem obowiązku jego wypełnienia, jak również zapisów § 5 p. 2 do 4, dla uzyskania przez uprawnionego 50 % kosztów uzyskania z tytułu praw autorskich.

Ustawa określa, że przedmiotem prawa autorskiego jest *każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia*. Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nieukończoną, a ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności (art. 1 ustawy o pr. aut.). Ustalenie utworu (w jakiejkolwiek postaci) następuje w momencie, gdy ktoś poza autorem zapozna się z nim. Warunek ten w stosunku do pracowników Uczelni uprawnionych do zastosowania normy kosztów w wysokości 50 % jest spełniony, np. wykład wygłaszany – nie utrwalony w materialnej postaci, lecz zaewidencjonowany faktem jego wygłoszenia.

Brak jest zatem podstaw prawnych, zobowiązujących pracownika korzystającego z 50% kosztów uzyskania przychodu, do stosowania treści zapisów § 1 p. 2 oraz § 5 p. 2 - 3 **Uchwały**, celem pozostawienia śladu materialnego utworów oraz wszelkich materiałów, o których mowa w § 5 p. 1 **Uchwały**, poprzez ich udokumentowanie i archiwizację, w postaci papierowej lub elektronicznych nośników informacji, a także do niezwłocznego przekazania ich kierownikowi jednostki lub komórki organizacyjnej, w której jest zatrudniony.

Izby i urzędy skarbowe nie mają kompetencji do sprawdzania prawidłowości stosowania normy 50% kosztów uzyskania przychodu od strony merytorycznej. Nie mogą więc kwestionować ani przedmiotu prawa autorskiego ani wysokości wynagrodzenia uzgodnionego przez pracodawcę i twórcę z tytułu wykonania dzieła ani podmiotowości twórcy. Jedyne, co mogą kontrolować inspektorzy skarbowi, to zgodność podstaw formalnych stosowania tej normy w stosunku do wynagrodzenia i prawidłowość naliczania podatku od tego wynagrodzenia.

Ewidencjonowanie i archiwizowanie utworów w jednostce organizacyjnej w celu okazania na wezwanie właściwego urzędu skarbowego § 5 p. 4 sugeruje odpowiedzialność pracodawcy a nie pracownika z tytułu rozliczania z urzędem skarbowym podatku dochodowego od osób fizycznych. Ustawa o podatku dochodowym nie przewiduje takiej instytucji prawnej.

dot. § 4 ust. 2

Wyłączenia wymienione w § 4 p. 2 ze stosowania 50 % kosztów uzyskania przychodu, wskazuje na przyjęcie kryterium czasu pracy jako podstawę naliczania tych kosztów. Wyłączenia te mają podstawową wadę prawną. Nie można przyjmować czasu pracy za podstawę do wyodrębniania wynagrodzeń objętych 50% stawką kosztów uzyskania

przychodów. Podstawą do tego uprawnienia jest wynagrodzenie (jego wysokość) określane na ogół w jednostkach płatniczych (w złotych), a nie w jednostkach czasu. Wynagrodzenia w czasie urlopu i usprawiedliwionej nieobecności w pracy pracownik nie może być pozbawiony, ani nie może zrzec się wynagrodzenia za urlop. Podstawą do zastosowania normy kosztów uzyskania przychodów w wysokości 50% jest fakt uzyskania przychodu za wykonanie czynności będącej przedmiotem prawa autorskiego (utworu) od chwili ustalenia, chociażby miał postać nieukończoną. Przy tym czas pracy poświęcony na czynności przygotowawcze (wykonywane często w czasie urlopu wypoczynkowego), w tym techniczne i studia literaturowe, niezbędne do wykonania, stworzenia utworu należy wliczać do czasu pracy niezbędnego dla powstania utworu. Za niewłaściwe uznać należy próby określania wysokości wynagrodzenia za pracę twórczą w procentach czasu przepracowanego w ramach stosunku pracy, z odliczeniem okresów urlopów, zwolnień chorobowych.